

Forfatter: Baggesen, Jens

Titel: Udrag fra Labyrinten

Citation: Baggesen, Jens: "Labyrinten eller Reise gennem Tydskland, Schweitz og Frankrig", i Baggesen, Jens: *Labyrinten eller Reise gennem Tydskland, Schweitz og Frankrig*, udg. af TORBEN BROSTRØM , Gyldendal, 1971), s. 269. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-baggesen06-shoot-idm139952568611248/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Labyrinten eller Reise gennem Tydskland, Schweitz og Frankrig

Skyld? Men det er langt fra ikke behageligt at sammenstues og tilstuds. For Skiønhedens Skyld? Men det er ikke skiønt, i det mindste kan Skiønheden ikke fattes, hverken inden- uden- eller ovenfra. Altsaa vel for Beqvemmelighedens og Nyttens Skyld? Men kan noget være ubeqvemmere og unyttigere end at gaae i lige Gader, boe i lige Huse, og have Nød med at skille det ene fra det andet? Kunde Beqvemhed og Nytte ikke langt bedre opnaaes ved fleer end ved færre Midler? Tvang er det! Mennesker hverken gaae, staae, sidde, ligge eller boe i lige Rad uden Tvang! Et eller andet maa gjøre Vold paa dem, for at faae dem i lige Linie enten det saa er i Krigshære, eller i Hospitaler (hvor de ligge i Rad) eller i Stæder. Spørsmaal, om de, uden Vold, overalt vilde boe? end sige boe saa bundne? Naturen siger Neil og Fornuften siger Neil Kun det, der ligger imellem begge, siger adlydende Ja. Der gives kun een eneste Hat, hvorunder Menneskene naturligen og fornuftigen kunde foreenes: Den almindelige, i deres Hierter med større eller mindre, tydeligere eller utydeligere Bogstaver indskrevne *Lov*. Men det er i egentligste Forstand *Frihedens Hat!* Den er rund! Enhver anden er for lille, og indkniber om ikke forknuser dem Hovederne! Enhver anden er trekantet med fiirkantet Puld.

Fire og tyve Tusindes Ideer have maattet rette sig efter een Eenestes indtil i andet, tredie, fierde, femte Led, og saa videre. Denne Forestilling er utaalelig. Man seer Despotismens Befalinger i *Lapidarstiil*. Man seer boesiddende Borgere med Huus og Hiem behandlede som Buxbom, Soldater, Kegler og deslige Ting – og ærgrer sig, hvis man har mindste Høiagtelse for Guds Billede. Der fattes Manheim til fuldkomment udvortes, i Øiet faldende Slaverie intet uden en – *Nationaldragt*.

Jeg føler, at mit Gemyt i den korte Tid jeg har opholdt mig her, allerede tvertimod sin bugtende Natur har begyndt temmelig at kante sig. Saaledes bliver Vandet i et Par ret kolde Vinternætter til Iis. Hvorledes maae det gaae de Gemytter, som bestandig ere og blive her? Jeg gyser ved at tænke derpaa. Mit Haab, min eeneste Trøst, er at de ventelig tilbringe i det mindste deres halve Tid paa Landet, hvis overordentlige, virkelig paradisiske *Rundhed* formodentlig gjør det got igien, og smelter hvad Byen styrknede.